

SAĞLIK KURALLARI BAKIMINDAN GÜNDE ANCAK YEDİBUÇUKSAAT VEYA DAHA AZ ÇALIŞILMASI GEREKEN İŞLER HAKKINDA

TÜZÜĞÜN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINADAİR TÜZÜK

Resmi Gazete: 28 Nisan 2006 - Sayı : 26152

MADDE 1 – 11/7/1984 tarihli ve 84/8298 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sağlık Kuralları Bakımından Günde Ancak Yedibuçuk Saat veya Daha Az Çalışılması Gereken İşler Hakkında Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 – Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SAĞLIK KURALLARI BAKIMINDAN GÜNDE ANCAK YEDİBUÇUK SAAT VEYA DAHA AZ ÇALIŞILMASI GEREKEN İŞLER HAKKINDA TÜZÜK

Yürürlüğe Koyan Bakanlar Kurulu Kararnamesi No: 84/8298 - 11 Temmuz 1981

Resmi Gazete ile neşir ve ilânı: 27 Temmuz 1984 - Sayı: 18471

5.t.Düstur, c.23 - s.

KAPSAM

MADDE 1 - Sağlık kuralları bakımından günde ancak yedibuçuk saat veya daha az çalışması gereken işler bu Tüzük'te belirtilmiştir.

GÜNDE ANCAK YEDİBUÇUK SAAT ÇALIŞILABİLECEK İŞLER

MADDE 2 - Bir işçinin, günde ancak, yedibuçuk saat çalıştırılabileceği işler şunlardır. :

I- KURŞUN VE ARSENİK İŞLERİ:

- a) Kurşun üretilen galen, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işleri
- b) Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırını kurumu, üstübeç artığı vb. maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işleri;
- c) Antimuan, kalay, bronz vb. maddelere yapılan kurşun alaşımı işleri,
- d) Kurşun levha ve lehimlerin alevle kesilmesi, kurşunlu boyaların alevle yakılması işleriyle levha, tel, boru, akümülatör, şişe kapsülü yapımı gibi kurşun veya kurşun alaşımıyla çalışılan işler,
- e) Üstübeç, sülügen, kurşun tetraetil gibi zehirli ve kimyasal kurşun veya arsenikli bileşiklerin hazırlanması işleri,
- f) İçinde kurşun ve arsenik bulunan boya ve vernik gibi maddelerin kullanıldığı emaya, güderi, meşin, kauçuk, çini, cam, yapma süs taşları, yapma çiçek ve oyuncak işleriyle bina ve dokuma boyacılığı, renkli baskı ve harf matbaacılığı (tipografi) işleri,

g) Kurşun levhaları birbirlerine kaynatma işleri,

II- CAM SANAYİİ İŞLERİ:

a) Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işleri (bu işlerin yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makinalı tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde)

b) Eritme işleri (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde)

c) Ateşçilik işleri

d) Üfleme işleri (tamamen otomatik makinalarla yapılmadığı takdirde)

e) Basınçla yapılan cam işleri (cam tazyiki işleri)

f) Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işleri (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde.)

g) Cam fırın başından alma işleri

h) Yayma fırınlarında düzeltme işleri

ı) Traş işleri

j) Asitle hak ve cilalama işleri

k) Basınçlı havayla kum püskürten cihazlarla yapılan işler (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde)

l) Pota ve taş odalarında görülen işler.

III- CİVA SANAYİİ İŞLERİ:

a) Civa amalgamlarından altın ve gümüş ayırma işleri, akümülatörcülükte çinko amalgamı işleri, harç malzemesi yapımında civalı kurşunlu yapılan lehimcilik işleri.

b) Civalı aletler yapımı işleri

c) Civa buharlı elektrik ampulleri yapımı işleri

d) Süblime, kalomel ve civa fülminat gibi civalı bileşiklerin hazırlanması işleri ve laboratuvarlarda civayla yapılan işler,

IV- ÇİMENTO SANAYİİ İŞLERİ:

- a) ilkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işleri
- b) Otomatik fırınlarda pişirme işleri
- c) Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fıçılara koyma işleri (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenle yapılmadığı takdirde)

V- Havagazı ve kok fabrikalarıyla termik santrallerdeki işler :

- a) Havagazı fabrikalarıyla kömürün depo edilmesi ve taşınması işleri (tozun etrafa yayılmasını önleyici mekanik tesisler olmadığı takdirde)
- b) Ateşçilik, ocak temizliği, jenaratör, doldurma,boşaltma ve temizleme işleri
- c) Kimyasal arıtma işleri
- d) Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işleri
- e) Kok fabrikalarında kömür ve ocak işleri
- f) Elektrik enerji üretim ve santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işleri
- g) Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işleri

VI- ÇİNKO SANAYİ İŞLERİ:

- a) Çinko madeninin toz haline getirilmesi, karıştırılması, elenmesi, ve fırınlanması işleri,
- b) Damıtma fırınının işletilmesi, fırınlardan küllerin ve curufların kaldırılması işleri
- c) Çinkoyla alaşım yapılması işleri
- d) Çinko tozunun ambalajlanması işleri,
- e) Sürekli olarak yapılan galvanizli demir lehimciliği işleri
- f) Çinko tozu kullanılan kimyasal ve sınai işler
- g) Elektrolitik çinko madeni üretilen tesislerdeki işler

VII- BAKIR SANAYİ İŞLERİ:

- a) Bakır cevheri çıkarılan maden ocaklarında yapılan işler

b) Cevherin kuru veya yaş yöntemle zenginleştirilmesi ve elde edilmesi işleri

c) Bakır fabrikalarında cevherin yıkanma, flotasyon ve izabe işleri

d) Hurda bakırın eritilerek dökülmesi işleri

VIII- ALÜMİNYUM SANAYİİ İŞLERİ:

a) Alüminyum oksit üretimi işleri

b) Alüminyum bronz hazırlama işleri

c) Alüminyum madeni üretimi işleri

IX- DEMİR VE ÇELİK SANAYİİ İŞLERİ:

a) Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işler

b) Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işler.

c) Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işler

d) Sıcak veya sıvı haldeki curufun taşınması ve işlenmesi işleri

e) Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarda görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işleri,

f) Demir ve çelik presleme makinalarında yapılan işlerle bu makinaların sıcak demir veya çelikle beslenmesi ve yapılan sıcak parçaların kaldırılma veya taşınması işleri

g) Curufun kırılması, ezilmesi, toz haline konulması, tozların çuvallara doldurulması ve yükletilmesi işleri

h) Oksijen ve elektrik kaynağı işleri

X- DÖKÜM SANAYİİ İŞLERİ:

a) Kalıp kumunun hazırlanması işleri

b) Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işleri

c) Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işleri

d) Maden eritme ve dökme işleri

e) Kalıpların sökülmesi ve dökümlerin temizlenmesi işleri

f) Savunma ve düşey döküm yapımı işleri

XI- KAPLAMACILIK İŞLERİ:

a) Parlak ve mat kaplama işleri (galvano)

b) Polisaj işleri

c) Kalaycılık işleri

d) Doldurma yoluyla galvanizleme işleri

e) Asitle yüzey temizleme işleri

XII- KARPİT SANAYİİ İŞLERİ:

Kireç ve kokun ark fırınında eritilmesi işleri

XIII- ASİT SANAYİİ İŞLERİ:

a) Asit için ham maddelerin hazırlanması işleri

b) Asitin yapılma safhalarındaki işler

c) Asitin dinlendirilme, yüklenme, boşaltılma ve taşınması işleri

d) Baca gazlarından asit elde edilmesi işleri

XIV- AKÜMÜLATÖR SANAYİİ İŞLERİ:

a) Akümülatör yapım ve onarım işleri

b) Akümülatör suyu hazırlama ve şarj işleri

XV- KAYNAK İŞLERİ:

a) Her çeşit koruyucu gaz altında yapılan kaynak işleri

b) Toz altı kaynak işleri

XVI- MADENLERE SU VERME İŞLERİ:

a) Su verme işleri (sertleştirme)

b) Semantasyon işleri

XVII- KAUÇUK İŞLENMESİ İŞLERİ:

a) Kauçuk hamurunun karıştırılması, fırınlanması işleri

b) Sağlığa uygun olarak havalandırılmayan yerlerde, otomatik tesisat kullanılmadan yapılan sıcak vulkanizasyon işleri

XVIII- YERALTI İŞLERİ:

Maden ocakları işleri (elemanter civa bulunduğu saptanan maden ocakları hariç) kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yeraltında yapılan işler

XIX- RADYOAKTİF VE RADYOİYONİZAN MADDELERLE YAPILAN İŞLER:

Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işler

XX- GÜRÜLTÜLÜ İŞLER: Gürültüsü 80 desibeli aşan işler

XXI- SU ALTINDA BASINÇLI HAVA İÇİNDE ÇALIŞMAYI GEREKTİREN İŞLER: Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20 metreye kadar derinlik veya 2 kg/cm² basınçta yapılan işler. (iniş, çıkış, geçiş dahil)

XXII- PNÖMOKONYAZ YAPAN TOZLU İŞLER:

Pnömokonyaz yapan tozların bulunduğu işyerlerindeki işler

YEDİBUÇUK SAATTEN DAHA AZ ÇALIŞILABİLECEK İŞLER

MADDE 3 - Bir işçinin günde 7,5 saatten daha az çalıştırılabileceği işlerle bunların her birinde en çok kaç saat çalıştırılabileceği aşağıda gösterilmiştir.

I- SU ALTINDA BASINÇLI HAVA İÇİNDE ÇALIŞMAYI GEREKTİREN İŞLER:

Su altında basınçlı hava içinde (iniş, çıkış, geçiş dahil)

a) 20-25 (20 hariç) m. derinlik veya 2-2,5 (2 hariç) kg/cm² basınçta 7 saat,

b) 25-30 (25 hariç) m. derinlik veya 2,5-3 (2,5 hariç) kg/cm² basınçta 6 saat,

c) 30-35 (30 hariç) m. derinlik veya 3-3,5 (3 hariç) kg/cm² basınçta 5 saat,

d) 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm² basınçta 4 saat,

(Dalgıçlar için bu süreler, 18 metreye kadar 3 saat, 40 metreye kadar olan derinliklerde ½ saattir.)

II- CİVA İŞLERİ:

a) Civa izabe fırınlarında görülen işler 6 saat,

b) Elementer civa bulunan ocaklarda görülen işler 6 saat,

III- KURŞUN İŞLERİ:

Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işleri 4 saat,

IV- KARBON SÜLFÜR İŞLERİ:

Karbon sülfürden etkilenme tehlikesi bulunan işler 6 saat,

V- ENSEKTİSİTLER:

Karbamantlı ve organik fosforlu ensektisitlerin yapımı, paketlenmesi, çözelti olarak hazırlanması ve uygulanması işleri 6 saat,

Tüm kanda, eritrosit ve plazmada kolinesteraz aktivitesini belirlemeye yeterli olduğu Çalışım ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yapılacak başvuru üzerine yetkili uzmanlarca belirlenmiş, kendilerine veya başkalarına ait laboratuvarlarda sözü edilen muayeneleri en az 6 ayda bir yaptıran işyerlerinde çalışanlar, günde 7,5 saatlik çalışma süresine tabi tutulabilir.

Yukarıdaki fıkra gereğince yapılacak kan tahlilleri, işçilerin 1475 sayılı İş Kanunu'nun 79'uncu ve Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü'nün 3'üncü maddesine göre yapılması gerekli yıllık muayenelerine ilişkin yükümlülüğü ortadan kaldırmaz.

BAŞKA İŞTE ÇALIŞTIRMA YASAĞI

MADDE 4 - Bu Tüzük kapsamına giren işlerde çalıştırılan işçiler 2 ve 3'ncü maddelerde belirtilen günlük ve en çok iş sürelerinden sonra diğer herhangi bir işte çalıştırılmazlar.

FAZLA ÇALIŞMA İZİNİ VERME YASAĞI

MADDE 5 - Bu Tüzük kapsamına giren işler için fazla saatlerle çalışma izni verilemez.

BİLDİRİMİN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

MADDE 6 - Bu Tüzük'te sayılan işlerden herhangi birini veya birkaçını sürekli olarak veya zaman zaman yapan işverenler, bu işlerin çeşit ve niteliklerini, yapıma zamanlarını, anılan

işlerde çalıştırdıkları işçilerin erkek ve kadınlar ve 18 yaşından küçük ve büyükler ayrı ayrı gösterilmek suretiyle sayılarını, bunların her günkü işe girme, işten çıkma ve ara dinlenme saatlerin günde birden çok işçi postasıyla çalışıyorsa bu postaların ne tarzda ve hangi saatlerde nöbet değiştirdiklerini, işin yürütüldüğü yerin bağlı bulunduğu Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.

Bunların doğrudan doğruya ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirilmesi olanaksızsa veya gecikmeye neden olacaksa, söz konusu bildirim o yerin en büyük mülkiye amirine yapılır. Bu takdirde mülkiye amiri durumu derhal ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirir.

KALDIRILAN HÜKÜMLER

MADDE 7 - Bakanlar Kurulu'nun 31/1/1973 günlü ve 7/5735 sayılı kararıyla yürürlüğe konulmuş bulunan Sağlık Kuralları Bakımından Günde Ancak Sekiz Saat Veya Daha Çalışılması Gereken İşler Hakkında Tüzük yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 8 - 1475 sayılı İş Kanunu'nun 2869 sayılı Kanun'la değiştirilen 61'inci maddesinin (b) bendine dayanılarak hazırlanan ve Danıştay'ca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri, Resmi gazetede yayımı gününde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 9 - Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.